Regionální muzeum

v Jílovém u Prahy

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ A ČINNOSTI ZA ROK 2016

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy

Masarykovo náměstí 16, 254 01 Jílové u Prahy

IČO: 00067881

Dne: 30.01.2017

Mgr. et Mgr. Šárka Juřinová

ředitelka muzea

OBSAH

ORGANIZACE
I. ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI 4
I. I. CENY VSTUPNÉHO 4
I. II. OBLAST ČINNOSTI 6
II. PERSONÁLNÍ OBSAZANÍ 6
HOSPODAŘENÍ
I. HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZA ROK 2016 9
I. I. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ KE DNI 31.12.1916 9
I. II. VYHODNOCENÍ SCHVÁLENÝCH ZÁVAZNÝCH UKAZATELŮ 9
I. III. ÚČELOVÉ NEINVESTIČNÍ A INVESTIČNÍ DOTACE 10
II. VÝSLEDKY KONTROL 12
II.I. VNĚJŠÍ KONTROLY 12
II.II. VNITŘNÍ KONTROLY 13
III. KOMENTÁŘ K HOSPODAŘENÍ PO ZA ROK 2016 13
III.I. FINANAČNÍ ZDROJE MIMO ROZPOČET MUZEA 14
III.II. VÝROČNÍ ZPRÁVA O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM 14
III.III. ÚSPORY ENERGIE V MUZEU 2016 15
ČINNOST
I. ODBORNÁ ODDĚLENÍ 24
I.I. ÚSEK HISTORIE 24
I.I.I. PRÁCE SE SBÍRKAMI 24
I.II. ÚSEK GEOLOGIE 33
II. VÝSTAVNÍ ČINNOST 35
III. SPECIÁLNÍ PROGRAMY 37
IV. NÁVŠTĚVNOST 38
SEZNAM AKCÍ V ROCE 2016
I. PROJEKTY MUZEA 40
II. PROPAGACE 43
TISKOVÉ ZPÁVY 45
ÚČAST NA VELETRZÍCH 49
III. KONFERENČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST 50
IV. SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI INSTITUCEMI 51

Regionální muzeum

v Jílovém u Prahy

ORGANIZACE

I. ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI

Název: Regionální muzeum v Jílovém u Prahy
Sídlo: Masarykovo náměstí 16, 254 01 Jílové u Prahy
IČO: 00067881
Ředitelka: Mgr. et Mgr. Šárka Juřinová
Číslo organizace (dle SK): 614
www.stránky: www.muzeumjilove.cz

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy je od 1. 1. 2003 příspěvkovou organizací Středočeského kraje. Jeho historie sahá až do roku 1891, kdy jílovský měšťan Leopold Čihák věnoval svoji sbírku historických předmětů, map a listin městu Jílovému u Prahy. Původně vlastivědné muzeum se později začalo specializovat na těžbu a zpracování zlata v ČR, což bylo logickým vyústěním historického významu těžby zlata na Jílovsku. Potřebám muzea slouží historická budova Mince, která má mimořádně vhodnou polohu, nachází se v dolní části jílovského náměstí. Zde jsou umístěny stálé expozice (Zlato v ČR, Z historie regionu a Příroda a tramping v jižním okolí Prahy) i další výstavní prostory, kde se výstavy obměňují. Významnou součást muzea tvoří jeho pobočky v Dolním Studeném a Turyni – celkem tři štoly na těžbu zlata, které zásadním způsobem doplňují stálou expozici Zlato v ČR. Štoly se nacházejí na trase naučné stezky Jílovské zlaté doly.

I. I. CENY VSTUPNÉHO A SLUŽEB V ROCE 2016

1) ***Prohlídka stálých expozic a výstav v prostorách muzea:***

Vstupné:

Základní:	50 Kč
Děti do 6 let:	zdarma
Děti od 6 do 15 let:	30 Kč
Studenti do 26 let:	30 Kč
Senioři:	30 Kč
Rodinné vstupné:	110 Kč (zahrnuje dva dospělé a maximálně tři děti)

Vstup zahrnuje všechny stálé expozice a výstavy, v letních měsících pak rýžování zlata na nádvoří. Několikrát ročně je možné navštívit předváděcí dny, koncerty nebo jiné kulturní akce.

Vstupné na mimořádné akce (např. přednášky):

Základní:	50 Kč
Snížené:	30 Kč
Besedy, přednášky:	50 Kč
Zvláštní vstupné:	1 Kč (muzejní noc, den otevřených dveří)
Rodinné vstupné:	110 Kč (zahrnuje dva dospělé a maximálně tři děti)

Prohlídka štoly sv. Josefa:

Základní vstupné:	50 Kč
Děti do 15 let:	30 Kč (platí i děti mladší 6 let)
Senioři, studenti:	30 Kč
Rodinné vstupné:	110 Kč (zahrnuje dva dospělé a maximálně tři děti)

Prohlídka štoly sv. Antonína Paduánského nebo štoly Halíře:

Základní vstupné:	80 Kč
Děti do 15 let:	40 Kč (platí i děti mladší 6 let)
Senioři, studenti:	40 Kč
Rodinné vstupné:	170 Kč (zahrnuje dva dospělé a maximálně tři děti)

Zvýhodněné vstupné při návštěvě všech tří štol:

Školáci, studenti, senioři:	90 Kč
Dospělí:	170 Kč

2) ***Klub přátel jílovského muzea:***
Členství v Klubu přátel jílovského muzea je podmíněno ročním členským příspěvkem v minimální výši 100 Kč. Členové Klubu dostávají pozvánky na všechny muzejní akce.

3) ***Vyhledávání dokumentů či příprava informací z archivu muzea:***
Jednotná sazba: 100 Kč/hod.

4) ***Na objednávku***

Přednáška na dohodnuté téma:	150 Kč/hod.
Průvodce městem:	150 Kč/hod.
Průvodce okolím města:	150 Kč/hod.

I. II. OBLAST ČINNOSTI

RM v Jílovém plní své poslání v souladu ustanovením Zřizovací listiny, Zákona č.122/2000 Sb.a vyhlášky č.275/2000 Sb. a obecně platnými předpisy a normami.

Vytváří, uchovává a odborně zpracovává systematické sbírky dokladů o vývoji a specifikách regionu a jeho obyvatelstvu z pohledu přírodních a společenských věd. U sbírkových fondů zajišťuje řádnou evidenci, správu a ochranu v souladu s platnými předpisy, výsledky své práce prezentuje všemi dostupnými prostředky, zejména formou expozic,výstav edicích a sdělovacích prostředcích.

Sbírkotvornou činnost vyvíjí oddělení v souladu s oborovým zaměřením muzea.

Spolupracuje na plnění úkolů s ostatními muzei a galeriemi, vědeckými ústavy, školami a ostatními institucemi u nás i v zahraničí, podílí se na vlastivědné činnosti v okruhu své působnosti v regionu.

II. PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

Regionální muzeum v Jílovém má jedno centrální pracoviště v domě Mince na Masarykově náměstí 16 v Jílovém u Prahy. Kromě hlavní budovy provozuje muzeum tři těžební štoly ve Dolním Studeném a Turyni, kde působí průvodci zaměstnaní na DPP.

Přehled pracovníků dle organizační struktury a funkčního zařazení k 31.12.2016

1.	Ředitelka	Mgr. Šárka Juřinová	VŠ	1,0
2.	Účetní	Mgr. Jan Špička	VŠ	0,75
3.	Kurátor-přírodovědec	RNDr. Jan Váňa	VŠ	0,75
4.	Kurátor-historik	PhDr. Jan Pokorný	VŠ	1,0
5.	Kurátor-fotoarchiv	Jana Pálová	ZŠ	1,0
6.	Dokumentátor	Mgr. Hana Vondrová	VŠ	1,0
7.	Geolog	RNDr. Petr Morávek	VŠ	0,5
8.	Vedoucí inf. centra	Galina Breburdová	SŠ	1,0
9.	Technický pracovník	Richard Kozel	SŠ	1,0
10.	Průvodkyně	Dana Jiránková	ZŠ	0,5

Fyzický počet zaměstnanců	
Fyzický počet zaměstnanců organizace celkem	33
Z toho:	
- kmenových zaměstnanců	18
- externích zaměstnanců	15

Pracovněprávní vztah	Počet pracovníků
Pracovní poměr – plný úvazek	13
Pracovní poměr – zkrácený úvazek	5
DPP	14
DPČ	6

Přepočtený počet zaměstnanců k 31.12.2016
12

Průměrná měsíční mzda v Kč	2015	2016	Vývojový ukazatel (2016/2015*100)%
CELKEM	17767	19592	110%

Díky pracovnímu nasazení zaměstnanců PO se podařilo navýšit tržby z prodeje vstupenek a ředitelka udělila 2x za rok mimořádné odměny. Dále v organizaci proběhly organizační změny a odcházejícím zaměstnancům bylo dle Zákoníku práce vyplaceno odstupné. K navýšení průměrné mzdy došlo též na základě nařízená vlády č. 316/2016 Sb. Limit mzdových prostředků dle finančního plánu byl dodržen.

Regionální muzeum

v Jílovém u Prahy

HOSPODAŘENÍ

I. HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZA ROK 2016

I. I. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ K 31.12. 2016

Výsledek hospodaření po zdanění v Kč	**2015**	**2016**
Náklady celkem	7.219.515,73	9.732.872,82
Výnosy celkem	7.692.371,87	9.732.872,82
+zisk/-ztráta	+472.857,14	0,-

PO si naplánovala vyrovnaný rozpočet, který dodržela. Náklady a výnosy se zvýšily z důvodu získání neinvestiční dotace od MK ČR, finančního daru od Mitsubishi Corporation, díky kterým se realizuje nová expozice. PO také zvýšila návštěvnost a tržby ze vstupného.

I. II. VYHODNOCENÍ SCHVÁLENÝCH ZÁVAZNÝCH UKAZATELŮ ZA ROK 2016

Stanovené závazné ukazatele:

Závazný ukazatel	**Schválená hodnota v RK v Kč**	**Hodnota po změnách schválená RK v Kč**	**Skutečnost na konci roku v Kč**	**Plnění [%]**
	1	2	3	4=3/2*100
Provozní příspěvek celkem	6.156.875,-	6.623.050,-	6.623.050,-	100%
Objem prostředků na mzdy (limit)	4.854.000,-	5.091.055,-	5.091.055,-	100%
Objem finančních prostředků na odpisy majetku	353.426,-	379.860,-	379.860,-	100%

Komentář k plnění schválených závazných ukazatelů v roce 2016:

Příspěvek zřizovatele na provoz se navyšoval o příspěvek na sezónní výstavu „*Zlato pro Korunu*“, a očištěné nájemné.

Náklady na mzdové prostředky se navyšovaly s ohledem na nařízení vlády z roku 2015 a 2016.

Prostředky na odpisy PO navyšovala z důvodu převodu majetku z SK.

I. III. ÚČELOVÉ NEINVESTIČNÍ A INVESTIČNÍ DOTACE

a) Neinvestiční dotace

Poskytovatel	Účel dotace	Výše dotace v Kč	Čerpáno v Kč
MKČR	Expozice ORA ET LABORA	1.090.000,-	1.090.000,-
Celkem		**1.090.000,-**	**1.090.000,-**

b) Investiční dotace

Poskytovatel	Účel dotace	Výše dotace v Kč	Čerpáno v Kč
xxxxxxx	xxxxxxxxxx	0,-	0,-
Celkem			

Komentář k čerpání účelových neinvestičních a investičních dotací k 31.12.2016:

PO přijala neinvestiční dotaci od MKČR 1.090tis., jež tvořila 70% předpokládaných nákladů na vytvoření nové expozice ORA ET LABORA. Expozice je zaměřena na život v benediktinském klášteře na ostrově u Davle a blízké osady Sekanka. Díky dotaci vznikne moderní expozice s výstavním pojetím plně vyhovujícím současným požadavkům muzejnictví. Dojde tak k navýšení návštěvnosti muzea a tím ke zlepšení ekonomické situace.

c) Investiční příspěvek zřizovatele

Účel příspěvku	Výše příspěvku v Kč	Čerpáno v Kč	Číslo a datum usnesení RK
Xxxxx	0,-	0,-	
Celkem	**0,-**	**0,-**	

Fond investic

Celkové čerpání Fondu investic

Období	2015	2016	Rozdíl
Částka v Kč	0,-	0,-	0,-

Položkové čerpání Fondu investic

Název investiční akce	Čerpání v Kč	Číslo a datum usnesení RK
Xxxxxxxxxxxxxxxxxx	0,-	**xxxxxx**
Celkem		

Komentář k čerpání Fondu investic:

Pohledávky a závazky

a) Pohledávky

Pohledávky	90 - 180 dnů po splatnosti	Nad 180 dnů po splatnosti
Odběratelé	0,-	0,-
jiné ….	0,-	0,-
Pohledávky celkem v Kč		

b) Závazky

Závazky	Nad 30 dnů po splatnosti
Dodavatelé	0,-
jiné …..	0,-
Závazky celkem v Kč	

II. VÝSLEDKY KONTROL

II. I. VNĚJŠÍ KONTROLY

Název kontrolního orgánu	Zaměření kontroly	Kontrolované období	Datum vykonání kontroly	Zjištěné nedostatky (ano/ne)	Nápravné opatření k odstranění zjištěných nedostatků (splněno/nesplněno)
Krajská hygienická stanice	Plnění povinností dle zákona O ochraně veřejného zdraví	2016	15.3.2016	Ne	
BOZP	Roční prověrka stavu BOZP a PO	2016	18.4.2016	Ano	Ano
Obvodní báňský úřad	Plnění povinností dle zákona O hor-5nické činnosti	2016	23.6.2016	Ne	
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	Plnění povinností dle atomového zákona	2016	10.10.2016	Ne	
Středočeský kraj - krajský úřad	Veřejnosprávní kontrola	2015	31.10.-4.11.2016	Ano	Ano

II. II. VNITŘNÍ KONTROLY

Vnitřní řídící systém je ošetřený ve vnitřních směrnicích organizace v souladu s právní legislativou a směrnicemi vydanými Středočeským krajem (např. směrnice k finanční kontrole, směrnice k řízení rizik, směrnice o finančním řízení atd.). Dle aktuální legislativy a pokynů zřizovatele je průběžně vnitřní kontrolní systém upravován a doplňován. Ve vnitřních směrnicích jsou vymezené funkce příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní, kteří pravidelně provádějí předběžnou i následnou kontrolu. Na dodržování kontrolního systému dohlíží ředitelka organizace, která provádí též namátkovou kontrolu dodržování metodických postupů.

III. KOMENTÁŘ K HOSPODAŘENÍ PO ZA ROK 2016

PO se v roce 2016 dařilo navýšit příjmy ze vstupného díky zvýšené návštěvnosti platících návštěvníků. Velký význam pro naši PO měl příjem daru od Mitsubishi Corporation a získání neinvestiční dotace z MK ČR.

PO se navýšily náklady i výnosy oproti plánu 2016 i hospodaření roku 2015 z důvodu daru a dotace.

Nákladové položky
Veškeré materiálové položky 501 a položky služeb 518 výrazně přesáhli rozpočtovanou částku. Důvodem jsou zvýšené náklady na tvorbu nová expozice, na kterou PO přijala dar ve výši 800.000,- Kč a dotaci z MKČR 1.090.000,- Kč. Téměř veškeré finance byly utraceny ve prospěch expozice. Za drobný materiál, tvorbu projektu, realizaci výstavy, tisky, atd

PO v roce 2016 měla jen běžné opravy, které nijak výjimečně nezasáhly do rozpočtu. Naopak oproti rozpočtu byly výdaje nižší.¨

PO přijala dar od Mitsubishi corporation ve výši 800.000,- za účelem vytvoření expozice ostrovského kláštera.
Název projektu: **Naučná stezka na lokalitě Sekanka a ostrovský klášter a 3D model vizualizace stavební podoby kláštera.**
Doba realizace: **Září 2016 – Březen 2017**

III. I. FINANČNÍ ZDROJE MIMO ROZPOČET MUZEA

Život umělace	12 000
Archaia OPS	30 000
Tabacco Imperial	15 000
Středočeský kraj	150 000
Mitsubishi Corporatinon	800 000
Ministerstvo kultury	1 090 000
	2 097 000

III.II. VÝROČNÍ ZPRÁVA O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM ZA ROK 2016

dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ve znění pozdějších změn a doplňků (dále jen „zákon“)

Podle § 18 zákona:
písm. a)
počet podaných žádostí o informace:
počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti:

písm. b)
počet odvolání podaných proti rozhodnutí:

písm. c)
opis podstatných částí každého rozsudku …..

písm. d)
výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence:……..

písm. e)
počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení:….

písm. f)
další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: ……..

V Jílovém dne: …….. …….

Ředitelka

III. III. ÚSPORY ENERGIE V MUZEU – 2016

V roce 2016 byla zahájena opatření ke snížení spotřeby elektrické energie v muzeu. Každoročně vynakládá muzeum celkem značné částky na nákup elektrické energie – vytápění, ohřev teplé užitkové vody a osvětlení muzea je zajišťováno výhradně elektřinou. Výběr dodavatele elektrické energie a její cena není v rukou muzea – dodavatele a cenu soutěží Středočeský kraj. V roce 2016 byl dodavatelem Centropol. Muzeum využívá dvoutarifovou sazbu C25d. V roce 2015 dosáhly výdaje na elektrickou energii celkem 522 tis. Kč, což je v rozpočtu muzea citelná položka a proto byla v muzeu v roce 2016 zpracována interní orientační studie zaměřená na posouzení možností úspor energie.

Výchozím krokem pro výběr možností bylo vyhodnocení spotřeby elektrické energie za rok 2015 - rozbor spotřeby je uveden v tabulce č. 1 dále (spolu s daty za rok 2016) a porovnání s instalovanými příkony v budovách muzea spolu s charakterem spotřebičů a stavu budov muzea.

Areál muzea je napájen nízkým napětím 230/400 V přes hlavní jistič 400 A 3f. Instalovaný příkon v muzeu:

Tepelné spotřebiče ……. 340 kW (z toho Mince 295 kW, Konírna 45 kW)

Světelné spotřebiče …… 17,5 kW

Ostatní spotřebiče ……..... 9 kW

Celkem ..... ……..366,5 kW

Z přehledu instalovaných příkonů je patrné, že snahy o úspory elektrické energie je třeba nasměrovat především do optimalizace spotřeby a úspor energie na vytápění budov. Akumulační kamna v Minci sice jsou řízeny dálkovým signálem a spínány automaticky v době nízkého tarifu, nicméně, jejich enormní příkon znamená i enormní spotřebu silové elektřiny. U osvětlení, i přes relativně malý podíl instalovaného příkonu svítidel (cca 5,5 % z celkového instalovaného příkonu) lze dosáhnout smysluplné úspory, s ohledem na to, že jejich drtivá většina je instalována v expozicích a jsou tak v provozu minimálně 8 hodin denně, 6 dní v týdnu po celý rok a to v pásmu vysokého tarifu.

Ohledně stavu budov – stručně řečeno, technický stav budov je tristní:

Mince - základ budovy je z poloviny 14. stol. – tzn. převážně kamenné, popř. kameno-cihelné zdivo velkých tloušťek, neizolované proti zemní vlhkosti, částečné podsklepení, běžné jsou vydatné průniky infiltrovaných srážkových vod z prostoru náměstí, jež musí být drenovány do sběrné jímky a odtud čerpány mimo budovu. Zdivo je mokré a zavlhlé až do výše 1. patra. V podkrovní vestavbě není dostatečná tepelná izolace.

Energetická náročnost budovy je velká – požadavek na celkovou dodanou energii = 291 MWh/rok !
Podle PENB (2013) je budova velmi nehospodárná.

Z hlediska instalovaných příkonů je rozdělení spotřeby následující:

- potřeby vytápění jsou kryty prostřednictvím instalovaných akumulačních kamen – celkem je **nainstalováno 62 ks (!!!) akumulačních kamen, příkon celkem 295 kW**. Celkový požadavek energie pro vytápění v Minci je **277 MWH/rok;**
- Pro potřeby osvětlení je **celkový požadavek energie pro osvětlení v Minci 22,5 MWH/rok;**
- pro potřeby přípravy teplé užitkové vody je celkový požadavek energie **6,5 MWH/rok.**

Konírna - budova je starší 100 let – tzn. převážně kamenné, popř. kameno-cihelné zdivo velkých tloušťek, zděné na hlínu, neizolované proti zemní vlhkosti, zdivo je mokré a zavlhlé až do výše 1. patra. **Energetická náročnost budovy je značná – tepelná ztráta objektu je 43 kW. Budova je velmi nehospodárná – celkový požadavek na dodanou energii je 87,4 MWh/rok.**

a) vytápění – nástěnné přímotopy, podlahové vytápění, podlahové konvektory;
b) osvětlení – nepřímé osvětlení osazené na stěnách (klasické žárovky a halogeny) a bodové osvětlení osazené na lištách (halogeny);
c) další spotřebiče – boilery a průtokový ohřívač pro ohřev vody, ventilátory atd.

Podle projektu rekonstrukce je předpokládaná **roční spotřeba elektrické energie 85 MW** pouze na vytápění objektu Konírny.

Chod spotřeby elektřiny v jednotlivých měsících a další údaje pro roky 2015 a 2016 jsou přehledně shrnuty v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Chod spotřeby elektřiny v letech 2015 a 2016

Měsíc - rok	Platba za silovou elektřinu (vč. DPH)	Platba za distribuci a další daně	Platba celkem (vč. DPH)	Podíl poplatku za distr.	Spotřeba VT (MWh)	Spotřeba NT (MWh)	Spotřeba celkem (MWh)	Podíl NT na spotřebě silová	Podíl NT na platbě	Platba za 1 kWh
leden 15	31717	42737	74454	57%	6,076	26,08	32,16	81%	28%	2,32
leden 16	29650	47460	77110	62%	7,36	27,519	34,88	79%	25%	2,21
unor 15	29999	41789	71789	58%	5,786	24,606	30,39	81%	27%	2,36
unor 16	21769	35624	57393	62%	5,061	20,743	25,80	80%	25%	2,22
brezen 15	27970	38413	66383	58%	4,975	23,882	28,86	83%	29%	2,30
brezen 16	21645	35557	57202	62%	5,101	20,517	25,62	80%	25%	2,23
duben 15	19281	27968	47250	59%	3,274	15,513	18,79	83%	28%	2,52
duben 16	13646	24320	37966	64%	2,907	13,42	16,33	82%	24%	2,33
kveten 15	10096	17344	27440	63%	1,951	8,275	10,23	81%	24%	2,68
kveten 16	10188	21798	31986	68%	3,717	7,589	11,31	67%	16%	2,83
cerven 15	4659	12197	16856	72%	2,037	2,035	4,07	50%	10%	4,14
cerven 16	4590	14724	19459	76%	3,184	1,048	4,23	25%	4%	4,60
cervenec 15	3979	12350	16328	76%	2,483	0,571	3,05	19%	3%	5,35
cervenec 16	4490	15002	19354	78%	3,341	0,669	4,01	17%	2%	4,83
srpen 15	3815	11846	15661	76%	2,315	0,651	2,97	22%	3%	5,28
srpen 16	4107	14114	18221	77%	3,036	0,645	3,68	18%	12%	4,95
zari 15	4842	12552	17394	72%	2,066	2,195	4,26	52%	10%	4,08
zari 16	3318	11973	15286	78%	2,210	0,896	3,11	29%	4%	4,92
rijen 15	17550	28635	46184	62%	4,834	12,114	16,95	71%	21%	2,73
rijen 16	12857	24066	36922	65%	3,3	11,762	15,06	78%	22%	2,45
listopad 15	22195	32269	54464	59%	4,326	18,134	22,46	81%	26%	2,42
listopad 16	24044	40980	65024	63%	6,35	21,717	28,07	77%	23%	2,32
prosinec 15	28629	39147	67776	58%	4,871	24,502	29,37	83%	29%	2,31
prosinec 16	28221	45273	74632	61%	6,917	26,331	33,25	79%	24%	2,24
Celkem 2015	**204732**	**317247**	**521979**	**61%**	**44,994**	**158,558**	**203,552**	**78%**	**24%**	**2,56**
Celkem 2016	**178524**	**330890**	**495687**	**67%**	**52,484**	**152,856**	**205,340**	**74%**	**22%**	**2,41**

Z tabulky je mj. patrné:

1. velké platby za distribuci, příspěvek na obnovitelné zdroje energie a daně (od 57 % v topné sezóně do 78 % mimo topnou sezonu) jsou jen částečně ovlivnitelné spotřebou silové elektřiny;
2. je patrné, že smysluplné úspory lze dosáhnout tím, že se maximum spotřeby přesune do nízkého tarifu:
   - toho je již nyní dosaženo u akumulačních topidel (tedy v Minci) - tam je to řízeno automaticky - signálem, který vysílá distributor;
   - v Konírně je možné určitých úspor na vytápění dosáhnout optimalizací vytápěcích programů a načasováním plánovaných akcí tak, aby maximum spotřeby bylo přesunuto do NT;
3. ve vysokém tarifu se dá vliv na spotřebu v hlavní míře přisoudit:
   - spotřebě osvětleni (instalovaný příkon 17,5 kW) - v celém muzeu jsou nainstalovaná svítidla, jež používají ty nejméně efektivní světelné zdroje - tj. žárovky a halogenové žárovky - jejich náhradou za LED zdroje lze dosáhnout úspory v platbách za silovou elektřinu cca 80% na spotřebě svítidel, návratnost <1 rok;
   - smysluplnost obměny světelných zdrojů je nejlépe vidět na ceně za kWh spotřebované elektřiny – kdy v letním období (červen – září) s převahou spotřeby ve vysokém tarifu (tato spotřeba je převážně právě z osvětlení expozic) cena placená za 1 kWh více než 2 x převyšuje cenu placenou po zbylou část roku;
   - spotřebě ostatních zařízení – stolní lampy, počítače, tiskárny, server, chladnička, rychlovarné konve, odvlhčovače …. – tady lze dosáhnout vcelku nevýznamných úspor záměnou za efektivnější spotřebič, to závisí na finančních možnostech muzea a „technologické kázni“ uživatelů daných spotřebičů („nesvítí někde zbytečně?“, stand by režim apod.);
   - i přes malý podíl na celkovém instalovaném příkonu má minimalizace spotřeby osvětlení a ostatních spotřebičů rozhodně značný význam – tato spotřeba se v převážné míře odehrává ve vysokém tarifu, takže redukce spotřeby silové energie se pozitivně a smysluplně odráží i v platbách za distribuci a dalších daních;
4. pokud jde o spotřebu silové elektřiny, jsou platby negativně ovlivněny pokřiveným trhem v ČR, kdy velcí spotřebitelé nejsou nijak nuceni k úsporám (spíše naopak):
   - kromě dvou nejteplejších měsíců v roce (červenec a srpen) je podíl nízkého tarifu na celkové spotřebě silové elektřiny > 50 % (většinou cca 80%), avšak podíl na platbách dosahuje jen cca 25%, z tohoto pohledu je zřejmé, že ani vysoké úspory na spotřebě v nízkého tarifu neznamenají výrazné snížení plateb za elektřinu, navíc - jde především o akumulační kamna v Minci, kde je potřeba v topné sezóně zachovat určitou teplotní pohodu v kancelářích i expozicích a mikroklima v depozitářích; určité úspory jsou možné na chodbách a ve výstavních prostorech a dále pečlivou regulací v závislosti na aktuálním počasí;

- spotřebu přímotopů (Konírna) ve vysokém tarifu lze dost těžko odhadnout - závisí na četnosti akcí a jejich načasování (večer, přes den), nicméně i tam se vhodným naprogramováním vytápění dá něco málo ušetřit maximalizací spotřeby v nízkém tarifu;

Byly posuzovány tyto možnosti:

Fotovoltaika - ačkoli je k dispozici značná plocha na střeše Konírny i garáží s ideální orientací vůči Slunci, toto relativně levné a účinné opatření nelze aplikovat – budovy jsou v památkové zóně.

Solární ohřev vody - dtto fotovoltaika.

Kogenerace - spočívá v tom, že kogenerační jednotka (v našem případě by šlo o mikrokogeneraci) sestává ze spalovacího motoru (palivo diesel, bionafta nebo plyn), který pohání elektrický generátor. Jelikož účinnost spalovacího motoru je nízká (cca 35 %), většina energie ze spáleného paliva je přeměněna na teplo – toto teplo je využíváno k vytápění či ohřevu vody. Z pohledu účinnosti výroby el. energie tedy vlastně jde o výrobu tepla s vedlejším produktem elektřinou. Výhody mikrokogenerace:

- jednoduchá implementace z legislativního hlediska – pokud nebude vyráběná elektřina dodávána do sítě – ovšem při stávající energetické politice nejsou dodávky do veřejné sítě výhodné, lépe je vyrobenou elektřinu spotřebovat;
- relativně značná nezávislost na veřejné síti => značná úspora na platbách za elektřinu – především na distribučních poplatcích a dalších daních, provoz je automatický, programovatelný a pokud by pokrýval podstatnou část spotřeby ve VT (cca 70 – 80 %), mohla by návratnost investice být vcelku krátká (do 10 let). Optimální parametry kogenerační jednotky a návratnost investice by měl propočítat odborník, aby bylo možné udělat kvalifikované rozhodnutí.

Nevýhody mikrokogenerace:

- potřeba prostor pro instalaci kogenerační jednotky;
- v závislosti na druhu paliva – pokud by vyšla ekonomicky výhodněji bionafta, pak by bylo nutné instalovat velký zásobník (a pravidelně jej zavážet – zvýšené nároky na obsluhu), možné komplikace z hlediska požární bezpečnosti; pokud zemní plyn – pak nutnost vybudovat přípojku – zvýšené investiční náklady;
- značné investiční náklady na projekt, plynovou přípojku, výměnu otopných těles v muzeu a instalaci rozvodů topných těles, byť vhodná kogenerační jednotka je na našem trhu dostupná za vcelku nízkou cenu – do 400 tis. Kč.

Tepelné čerpadlo (TČ) – není uvažováno TČ voda/voda – legislativně i stavebně náročnější – vzhledem k požadovanému velkému tepelnému výkonu by se muselo provést a vystrojit několik vrtů (hloubka každého min 50 m či více – v závislosti na vrtném průměru a hloubce hladiny podzemní vody), pro které v areálu muzea není prostor. Výhodnější se jeví TČ vzduch/vzduch, kdy tepelné čerpadlo odebírá teplo z venkovního vzduchu (až do teplot -

20 °C standardně, lepší typy TČ až do -25 °C), COP = 2,99 (tj. 1kWh dodaná na pohon TČ vyprodukuje 2,99 kWh tepla). Instalace těchto čerpadel je i z legislativního i stavebního hlediska jednodušší. Vzhledem k dostupným informacím (nabídka fy Regulus na instalaci 2 TČ v Konírně z r. 2013) však je patrné, že návratnost takovéto investice je spíše špatná:

- Nabídková cena pro 2 TČ do Konírny činila 1 150 000 Kč (bez projekčních prací);
- Úspora, vyčíslená v nabídce, za 20 let provozu (životnost zařízení) však činila 990 000 Kč. Tato návratnost byla spočítána pro mírně vyšší cenu elektřiny, než za jakou v současnosti či v blízké budoucnosti (2017) muzeum elektřinu odebírá.
- Z výše uvedeného je patrné jednak, že v podmínkách pokřiveného trhu energií lze těžko predikovat vývoj cen energií na dobu životnosti TČ a tedy i návratnost investice, a za druhé, že z energetického hlediska je budova Konírny opravdu velmi nehospodárná.

Z celkového pohledu však Konírna není hlavním spotřebitelem elektřiny pro otop – viz výše energetická náročnost budov, daleko větší náročnost má Mince a i s ohledem na její celoroční provoz je tedy logičtější se soustředit spíše na Minci, samozřejmě, nejlépe je soustředit se na úspory v obou objektech. Účinnost TČ by se mohla zvýšit, kdyby bylo možné některou venkovní jednotku TČ umístit do trafostanice, kde v transformátoru vzniká dost tepla, které by se tak zužitkovalo (jen z elektřiny odebrané muzeem je to cca 20 MWh tepla). Při stávajících cenách elektřiny se však investice do TČ jeví jako velmi diskutabilní.

Celková náhrada zdroje tepla pro vytápění

Jako relativně schůdné řešení se jeví napojení na zemní plyn (tady je nutné prověřit, kde by napojení bylo nejvhodnější – přípojka z náměstí by mohla být velmi náročná na zásah do konstrukce Mince, ovšem, pokud by byla možná dohoda s majitelem sousedního objektu, pak by to nemuselo být tak náročné). Výhodnější (ze stavebního hlediska) by mohla být přípojka od garáže či domečku, je-li poblíž možnost napojení – nutno prověřit. Výši investice do záměny zdroje energie pro vytápění a její návratnost musí posoudit odborník. Je nutné pamatovat na:

- cena tepla vyrobeného ze zemního plynu není výrazně nižší než cena tepla vyrobeného z elektřiny;
- drastické snížení spotřeby elektřiny může mít pro muzeum za následek zvýšení ceny elektřiny.

Rekonstrukce - tento pojem zde zahrnuje 2 základní možnosti, obě pouze z hlediska úspor energie:

- Dodatečná instalace izolace proti zemní vlhkosti:
  - řešení „bariérová“ – tj. podříznutí budov a vložení izolace nebo injektáž nepropustných směsí; výběr optimální metody musí provést odborník, řešení je investičně velmi náročné, ale spolehlivé a jednou pro vždy, cena se pro celé muzeum může pohybovat až v nižších mil. Kč. ;

- řešení fyzikální – elektroosmóza (skutečná, nikoli „kouzelná krabička“) – účinné, vyžaduje údržbu (výměna elektrod), určitá spotřeba elektřiny (zanedbatelná), nutný zásah do konstrukcí (zasekání drátů a elektrod do omítek).

➢ dodatečná izolace pláště budov – v případě Mince připadá v úvahu jen vnitřní izolace, v případě Konírny by asi byla možná i vnější izolace. Ovšem, bez instalace izolace proti zemní vlhkosti tato opatření postrádají smysl a mohla by naopak vést ke zhoršení stavu vlhkosti zdiva. Posouzení a návrh je opět třeba svěřit odborníkovi.

Doplňková řešení - sem patří relativně málo nákladná a rychle proveditelná drobná úsporná opatření:

Rekuperace - při klasickém větrání odchází okny či dveřmi s vyměňovaným vzduchem značné množství tepla – rekuperace užívá nucenou výměnu vzduchu, kdy vzduch vstupující do objektu je předehříván vzduchem z objektu odcházejícím. Udává se, že rekuperace může uspořit cca 40 – 50 % nákladů na vytápění ve srovnání s přímotopy. S o hledem na technický stav budov je tedy rekuperace vhodným řešením pro úspory energie. Investici lze odhadnout do cca 200 000 tis. Kč pro objekt Konírny. Objekt Mince jako kulturní památka asi nepřichází v úvahu.

Trombeho stěny - Trombeho stěna je konstrukce k vyhřívání budovy za pomoci sluneční energie. Je založena na podobném principu jako skleník, tedy na tom, že sklo a vzduch propouští snáze světlo než teplo. Obvykle má Trombeho stěna podobu černé jižní zdi, před kterou je skleněná bariéra. Černá barva pohltí světlo a vzniklé teplo se částečně akumuluje, částečně předá vzduchu mezi sklem a zdí. Tento vzduch pak přirozeným způsobem cirkuluje do místnosti, s kterou je prostor propojen průduchy u podlahy a u stropu. Během noci jsou průduchy uzavřeny a je předáváno pouze teplo naakumulované zdí.

Toto řešení je nutné posoudit opět z pohledu památkové zóny. Nicméně, příhodná poloha Konírny vůči Slunci by využití principu Trombeho stěny umožňovala – např. systém SolarVenti. Investice by se pohybovala ve výši cca 150 000 Kč.

Termofolie - speciální folie na okenní skla, která odráží zpět do místnosti tepelné záření – vcelku bez problému by šlo instalovat do Konírny – okna i dveře. Cenově nenáročné (lze pořídit v rámci provozních nákladů, řádově tisíce Kč), snadná instalace.

Termoizolační nátěr – speciální nátěry (barevně tónovatelné) na stěny či podlahy, které odráží teplo zpět do místnosti, což umožňuje značné úspory na vytápění. Jejich aplikace v prostorách muzea by znamenala náklady do 100 tis. Kč.

Z provedené orientační studie tedy vyplynulo, že s běžným rozpočtem, který má museum k dispozici, mohou být bez problémů a požadavků na investice provedena pouze relativně drobná úsporná opatření – jako výměna zastaralých a neefektivních světelných zdrojů za moderní LED zdroje, popřípadě postupná instalace termofólií a snad i část termoizolačních nátěrů. V srpnu roku 2016 tedy byla zahájena postupná výměna neefektivních světelných

zdrojů, která byla z větší části dokončena v prosinci 2016. Dokončení této obměny se předpokládá současně s dokončením nové expozice Ostrovského kláštera.

Náklady na náhradu příkonu 15,06 kW starých světelných zdrojů za pouhých 1,46 kW LED zdrojů činily 25 408 Kč a tyto prostředky se již v úsporách za elektrickou energii vrátily. Přehled nahrazených příkonů a odhad úspor jsou shrnuty v následující tabulce č. 2.

Tabulka č. 2 – Nahrazené příkony a odhad úspor

objekt	nahrazený instalovaný příkon (kW)	nový instalovaný příkon (kW) stav k 31.12.16	původní spotřeba (kWh/rok)	nová spotřeba (kWh/rok)	úspora energie (kWh/rok)	úspora energie (%)	finanční úspora (Kč/rok 2017)
Mince	9,73	0,86	18941	1633	17308	91,4%	40067
Konírna	5,32	0,60	20034	3708	16326	81,5%	37795
CELKEM	**15,06**	**1,46**	**38975**	**5342**	**33634**	**86,3%**	**77862**

Další nezanedbatelné úspory pak plynou z faktu, že životnost použitých LED zdrojů je min. 20 000 hodin (u některých však min. 30 000 hodin), což je v podmínkách provozu muzea cca > 8 let, takže odpadají náklady na častou výměnu halogenových žárovek, jejichž životnost nepřesahuje 2 000 hodin, u některých je dokonce jen cca 1 000 hodin.

Enegretická opatření

V roce 2016 byla zahájena opatření ke snížení spotřeby elektrické energie v muzeu – objekty muzea jsou vytápěny elektrickými topidly, především akumulačními kamny o celkovém instalovaném příkonu 300 kW, dále přímotopy (celkový instalovaný příkon 31 kW), podlahovým vytápěním (celkový instalovaný příkon 11 kW) a podlahovými konvektory (instalovaný příkon 6 kW). Ohřev teplé vody je prováděn v místech její spotřeby elektrickými ohřívači o celkovém příkonu 9 kW. Byly analyzovány údaje o spotřebě elektrické energie v r. 2015, včetně plateb za odebranou energii, a navržena opatření ke snížení nákladů na energii, která lze provést v krátkém čase a s nízkými náklady:

- v oblasti vytápění objektů, kde je zdaleka nejvyšší spotřeba elektřiny, jsou dosažitelné úspory relativně malé:
  - budova Mince (podle energetického štítku „nehospodárná“) neskýtá mnoho možností pro jednoduchá a levná řešení – jsou v ní umístěny kanceláře, kde je nutné zajistit tepelnou pohodu pro zaměstnance, dále výstavní prostory, které je nutné temperovat s ohledem na charakter vystavených exponátů a dále depozitáře, jež je také nutné temperovat, aby nedocházelo k degradaci uložených sbírkových předmětů – tedy spotřeba elektřiny na vytápění je silně závislá na meteorologických podmínkách. Mimo investičně náročného způsobu zajištění

úspor energie na vytápění (tj. dodatečného zateplení budovy) je zde možnost pouze organizačního charakteru – tj. sledování teploty v objektu i vně a zapínání/vypínání akumulačních kamen dle aktuálních teplot;

- budova Konírny, kde jsou výstavní prostory a depozitáře (podle energetického štítku budovy „velmi nehospodárná“) skýtá také jen omezené možnosti snadno dosažitelných úspor na vytápění – tj. v období, kdy neprobíhají žádné akce, pouze temperovat prostory na teploty > 10 °C; investičně poněkud náročnějším řešením je náhrada přímotopů za akumulační kamna, která pracují v pásmu nízkého tarifu. Náhrada přímotopů by stála cca 160 000 Kč a umožnila by ročně ušetřit elektřinu za cca 25 – 30. tis. Kč.

- v oblasti osvětlení – a to jak kancelářských prostor, zázemí i expozic byly identifikovány největší možnosti pro úspory elektrické energie – s ohledem na instalovaný příkon svítidel cca 17,5 kW a jejich provoz min. 8 hodin denně, 6 dní v týdnu bylo doporučeno zaměnit neefektivní klasické žárovky a halogenové žárovky a trubice za LED světelné zdroje, které umožní ušetřit 80 – 90 % elektrické energie pro osvětlení. V roce 2016 byla obměna světelných zdrojů zahájena a zatím byl nahrazen příkon 15 kW zastaralých světelných zdrojů za 1,5 kW LED zdrojů, což umožní ročně ušetřit až 78 000 Kč na nákladech.
- v oblasti ohřevu teplé vody jsou možná pouze organizační opatření – tj. zajistit, aby nebyla zbytečně voda ohřívána tam, kde jí není třeba, např. v nepoužívané sprše apod.

RNDr. Jan Váňa

Regionální muzeum

v Jílovém u Prahy

ČINNOST

I. ODBORNÁ ODDĚLENÍ

I. I. ÚSEK HISTORIE

Odborná činnost muzea a činnost pro návštěvnickou a badatelskou veřejnost

V průběhu roku 2016 v muzeu pracovalo 6 stálých odborných pracovníků:

1) Mgr. et Mgr. Šárka Juřinová, ředitelka

2) RNDr. Jan Váňa, přírodovědec a geolog

3) RNDr. Petr Morávek, interní spolupráce, pracoviště Geofondu

4) Jana Pálová, výstavní činnost, správa fotoarchivu muzea

5) Mgr. Hana Vondrová, dokumentátorka

6) PhDr. Jan Pokorný, historik, knihovník

I. I. I. PRÁCE SE SBÍRKAMI

27. 12. 2016 převzalo Regionální muzeum v Jílovém u Prahy do sbírek materiál z výzkumů Archeologického ústavu AV Č, Praha, v. v. i., provedených v letech 1962 – 1984 v areálu ostrovského kláštera u Davle (smlouva Č. j. ARUP – 12951/2016). Evidence sbírky proběhne v roce 2017.

Evidence sbírek
I. stupeň evidence

V roce 2016 bylo do přírůstkové knihy muzea zapsáno 63 přírůstkových čísel.

CELKEM 1/2016 až 63/2016

Podsbírka	Počet přírůstkových čísel
Etnografická	25
Historická	1
Numizmatická	3
Umělecká řemesla	1

Uměleckoprůmyslová práce	1
Písemnosti a tisky	14
Archeologická	17
Fotografie, filmy	1

V roce 2016 bylo do sbírkové knihovny muzea zapsáno 84 přírůstkových čísel.

CELKEM 4484/2016 až 4567/2016

Úbytky ze sbírky

V roce 2016 nebyl ze sbírky RM v Jílovém u Prahy vyřazen žádný sbírkový předmět.

Soupis darů za rok 2016

Knihovna

Kniha	Přírůstkové číslo	Dárce
Jan Morávek Zlato, Praha 1923	4484/2016	Tomáš Daněk
Zdeno Dočkal, Údolianestíchli, Dějiny trampingu na Slovensku, 1991	4485/2016	Jiří Schneider
Josef Vintr, Ostrovské rukopisy, 2014	4487/2016	Jan Vizner
Daniel Stolz – Václav Matoušek, Berounsko a Hořovicko v pravěku a raném středověku, 2006	4491/2016	Dana a Daniel Stolzovi
Jaromír Žegklitz a kol., Studies in Post – medieval Archaeology 3-4	4493/2016, 4494/2016	Šárka Juřinová
Dr. Oetkera prášek do pečiva, Jiří Šimek, Vaříme z přídělu	4495/2016, 4496/2016	Miroslav Chadima

Václav Šmerák – Jan Vizner, Sekanka – Pompeje nad soutokem Vltavy a Sázavy, 2016	4525/2016, 4526/2016	Jan Vizner
Martin von CochemPolowičnj Nebe – Ključ, 1851	4545/2016	Zuzana Tvarohová
Jan Čáka, Příbramské lidové písně a popěvky a říkanky, 1991 Jan Čáka – Schenk – Jiří, Horní města v Československu, 1986	4546/2016, 4549/2016	Petr Morávek
Josef Čejka – Gustav Erkart, Slovník bibliofila, 2016	4548/2016	Spolek českých bibliofilů
Ladislav Miček, Jan z Bubna, válečník a diplomat, 2016	4550/2016	Ladislav Miček
Památky archaeologické a místopisné 1890 – 1892, 1896 – 1897 Central - Polizei - Blatt	4452 – 4567/2016	Eva Mlejnková

Předměty

Předmět	**Přírůstkové číslo**	**Podsbírka**	**Dárce**
Panenka v růžových háčkovaných šatech, 2. polovina 20. století	4/2016	Etnografická	Stanislava Vostatková
Sada háčkovaných ubrusů a deček, 1. polovina 20. století Dřevěný rám na vyšívání	5/2016, 6/2016	Etnografická	Blanka Strnadová

Pánská vycházková uniforma SDH	8/2016	Historická	SDH Jílové u Prahy
Bronzová sekera s bočními lištami, střední doba bronzová	9/2016	Archeologická	Stanislav Laboutka
Zlomek bronzové dýky, pozdní doba bronzová/raná doba halštatská	12/2016	Archeologická	Jan Černý
Lovecký tesák s jednobřitou čepelí a střenkovou rukojetí se širokým příčně nýtovaným řapem Nožovitý tesák s jednostranně odsazeným řapem a plochou páskovitou hlavicí	13/2016, 25/2016	Archeologická	Ivo Strohschneider
Klepáč Sáně, 50. léta 20. Století	15/2016, 16/2016	Etnografická	Josef Mysliveček
Sklenice značky Durit Dóza ve tvaru hrušky s likérovými sklenicemi	17/2016, 18/2016	Etnografická	Vladimíra Kucrová
Dóza ve tvaru hrušky s likérovými sklenicemi Dóza ve tvaru jablka s likérovými sklenicemi	19/2016, 20/2016	Etnografická	Ludmila Durčoková

Kabelka ze semišových pásků	21/2016	Etnografická	Bohuslava Dostálová
Trampský batoh kožený	35/2016	Etnografická	Jiří Leiss
Trampský batoh látkový hnědozelený Trampský batoh látkový šedý	36/2016, 37/2016	Etnografická	Věra Fáberová
Vlajka osady „Bílé skály“	46/2016	Etnografická	Pan Váňa
Formy na bábovku, 2 ks	52/2016, 53/2016	Etnografická	Jaroslava Bejčková
Vlajka Junáka VI. okrsek Jílové z roku 1947	55/2016	Etnografická	Martin Hrdinka
Nádoba keramická zlomky, středověk	56/2016	Archeologická	Zdeněk Ležák
Vlajka osady Kadjak 3 ks Vlajka osady Úsvit Fotografická koláž „osady Kadjak“	59/2016, 60/2016, 61/2016, 62/2016, 63/2016	Etnografická	Monika Trojanová

Písemnosti a tisky

Písemnost/tisk	**Přírůstkové číslo**	**Dárce**
Karel Haselmann – písemná pozůstalost	7/2016	Semecký
Korespondence Rady městského národního výboru v Jílovém u Prahy a	11/2016	Bohuslava Dostálová

Muzea těžby a zpracování zlata		
List domovský Josefa Kratiny z Jílového (4. 6. 1932)	14/2016	Růžena Kratinová
Poučení o epidemických nemocech a ochraně proti nim. Vydáno okresním výborem v Jílovém 17. 9. 1914 Návod na výrobu háčkované podprsenky, 1. polovina 20. Století	22/2016, 23/2016	Miroslav Chadima
Pamětní listy pro RM v Jílovém u Prahy od OSH Praha Západ	24/2016	OSH Praha Západ, Vratislav Horák
Pozůstalost po Václavu Čihákovi:Účetní záznamy Okresního muzea v Jílovém z let 1936-1942, 1944 Desky s materiály týkající se úmrtí a pohřbu Edvarda Beneše	57/2016, 58/2016	Eva Mlejnková

Nákupy do sbírek Regionálního muzea v Jílovém u Prahy v roce 2016

V roce 2016 nebyl do sbírek RM v Jílovém u Prahy zakoupen žádný sbírkový předmět.

II. **stupeň evidence**

Odborní pracovníci dle možnosti katalogizovali spravované podsbírky. Při katalogizaci dbali na dodržování zákona č. 122/2000 Sb.
Celkem: 147 inventárních čísel
Zápis sbírkových předmětů do programu Multis:
Celkem 147 položek
Digitalizace sbírek (foto, scan):
Celkem 147 evidenčních čísel

Inventarizace sbírek

- v průběhu roku 2016 byla dokončena inventarizace podsbírky Výtvarné umění (počítání sbírek, vypracování konečného zápisu a vypracování lokačního seznamu, fotodokumentace)

celkem 353 přírůstkových čísel

Restaurování sbírek

V roce 2016 nebyl zrestaurován žádný předmět ze sbírek muzea.

Zápůjčky

Sbírky RM v Jílovém u Prahy:
Odborní pracovníci dle požadavků zabezpečovali výpůjčky sbírkových předmětů, při čemž se řídili zákonem č. 122/2000 Sb. a dalšími závaznými předpisy.
V roce 2016 bylo zapůjčeno 180 předmětů smlouvou o dočasném užívání sbírkových předmětů (celkem 9 smluv).
Z předcházejících let trvají 3 smlouvy (13předmětů)
Z roku 2016 přetrvává k 1. 1. 2017 - 6 smluv (73 předmětů)

Předměty byly zapůjčeny níže uvedeným vypůjčovatelům:
Národní muzeum Praha, Historické muzeum
Správa Pražského hradu
Česká národní banka
Muzeum Českého ráje v Turnově
Hornické muzeum Příbram
Středočeské muzeum Roztoky
Výprava filmu Marcel Hána
Hrad Týnec nad Sázavou
Oblastní muzeum Praha – východ
Spolek českých betlémářů
Ústav archeologické památkové péče středních Čech

Veškerá jednání o zápůjčkách sbírek proběhla přes vyjádření a schválení ředitele, případně statutárního zástupce.

Do muzea bylo v roce 2016 zapůjčeno 367 předmětů smlouvou o dočasném užívání sbírkových předmětů (celkem 10 smluv)
Z předcházejících let přetrvává 5 smluv (85 ks)

Z roku 2015 přetrvává 1 smlouva (5 ks)
Předměty byly vypůjčeny od půjčovatelů:
Národní technické muzeum
Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy
Národní muzeum Praha, Historické muzeum
Národní muzeum Praha, Přírodovědecké muzeum
Archaia o.p.s.
Archeologický ústav AV ČR
Sběratelé

Služby badatelny a knihovny

Badatelna a knihovna Regionálního muzea v Jílovém u Prahy poskytla služby 4 badatelům (20 návštěv) a zodpověděla 16 emailových dotazů.

Centrální evidence sbírek za rok 2016
Odborní pracovníci systematicky připravovali podklady pro centrální evidenci sbírek.
PhDr. Jan Pokorný společně s Mgr. Hanou Vondrovou připravil aktualizace pro CES online, aktualizoval charakteristiky podsbírek.
Kurátoři podsbírek prováděli pravidelné měsíční kontroly svěřených depozitářů (zjišťování stavu sbírkových předmětů, klimatických podmínek, stav prostor).
Odborní pracovníci asistovali při inventurách v pracovnách a depozitářích.

Mgr. Hana Vondrová

Trampský kožený batoh, 20. – 30. léta 20. stol., dar Jiří Leiss

H 7353 – dýmka, 2. pol. 20. stol., vlastní sběr H

7362 - dóza ve tvaru hrušky s likérovými sklenicemi, 60. léta 20. stol., dar Ludmila Durčoková, Krhanice, Dolní Požáry 7

I. II. ÚSEK GEOLOGIE

Kromě evidence a péče o sbírkové předměty v geologickém depozitáři, zajišťuje geologické oddělení také provoz 3 historických štol, provozovaných regionálním muzeem - štol sv. Josefa a sv. Antonína Paduánského na Kocourském pásmu ve Studeném a štoly Halíře v Halířském pásmu v nejvýchodnější část jílovského revíru. Geologické oddělení zajišťuje jejich provoz v souladu s příslušnou legislativou – ve spolupráci se z.s.Montanika, která pro muzeum zajišťuje funkci závodního a pravidelné kontroly stavu štol z hlediska bezpečnosti. Geologické oddělení dále zajišťuje hladký chod provozu na štolách v prohlídkové sezóně – tj. organizace a evidence práce průvodců, revize a opravy elektrického osvětlení, ochranné pomůcky pro průvodce a návštěvníky (ochranné přilby, důlní lampy, ochranné oděvy). Protože štoly, ve kterých muzeum zajišťuje prohlídky, jsou z pohledu zákona č.18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále zákon), a vyhláška č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně, ve znění pozdějších předpisů, jsou zařazeny mezi pracoviště, kde může dojít k významnému zvýšení ozáření z přírodních zdrojů ionizujícího záření, bylo v říjnu 2016 provedeno Státním úřadem pro jadernou bezpečnost kontrolní měření pro určení efektivní dávky. Provedeným měřením nebylo zjištěno překročení žádné z vyšetřovacích úrovní, tj. 400 Bq/m^3 pro průměrnou objemovou aktivitu radonu v ovzduší při výkonu práce a 1 mSv za rok pro efektivní dávku pracovníků. Příslušní pracovníci (tj. průvodci ve štolách) byli s výsledky měření seznámeni.

Geologické oddělení také provádí kontrolu a údržbu informačních panelů naučné stezky Jílovské zlaté doly, která byla zřízena v roce 1988 jako doplněk stálé expozice a je průběžně doplňována a vylepšována. Je vedena většinou po polních cestách a je přístupná po celý rok. Má dvě trasy, z toho jednu okružní a každá měří 4,5 km. Obě začínají u kostela sv. Vojtěcha na Masarykově náměstí poblíž vchodu do muzea. Jednosměrná větev končí v Kamenném Přívoze. Na jednotlivých stanovištích jsou panely s podrobnými informacemi. V roce 2016 byly zahájeny přípravné práce na úpravě stezek a na kompletní obnově informačních panelů a ve spolupráci s Klubem českých turistů i na obnově a zlepšení značení k provozovaným štolám.

V uplynulém roce se geologické oddělení podílelo na instalaci dataloggerů pro sledování a záznam teploty a vlhkosti, ze kterých sbírá a vyhodnocuje údaje, a na základě těchto údajů pak zajišťuje udržování optimální teploty a vlhkosti v depozitářích muzea. Dále pak zajišťuje prodloužení výpůjček exponátů pro stálou expozici zlata.

V roce 2016 zaznamenalo geologické oddělení 2 přírůstky – dar od RNDr. Karla Manna kniha Říše nerostná obrazem i slovem a dále dar pí Dagmar Hadačové - AU ZRUDNĚNÍ – VOLTÝŘOV, diplomová práce, Vratislav Rus, 1979.

RNDr. Jan Váňa

Štola Halíře

Štola sv. Josefa

II. VÝSTAVNÍ ČINNOST

V Regionálním muzeu v Jílovém se nachází celkem 6 výstavních prostor různého charakteru. Od vstupního vestibulu, kde je při stěně místo pro komorní výstavy až po reprezentativní sály v objektu „konírny“. Tyto velkorysé prostory umožňují konání krátkodobých i delších např. sezonních výstav. V roce 2016 se v muzeu uskutečnilo 15 výstav různého charakteru od výtvarných po odborné.

Muzeum se zapojilo do celoročních oslav 700. výročí narození Karla IV. uspořádáním velkoplošné výstavy **Karel IV. – zlato pro Korunu**. Výstava měla mimořádný úspěch u návštěvníků a také díky důležitému exponátu – repliky císařské koruny, zapůjčené kanceláří hejtmana Středočeského kraje, přilákala řady obyvatel z blízkého i vzdáleného okolí. Muzeum poprvé veřejnosti představilo také 16 kreseb pohřebních štítů Karla IV., které byly neseny při panovníkově pohřbu na korouhvích jako znaky zemí, kterým vládl. Hlavní část výstavy se zaměřila na život všedního dne Lucemburků, který představila unikátními soubory archeologických nálezů i rekonstrukcemi dobových interiérů. Jedinečná byla především fotografická rekonstrukce kaple sv. Kříže na Karlštejně, doplněná o expozici seznamující s historickou slávou jílovských zlatých dolů.

Za zmínku též stojí autorská výstava architekta Martina Líbala a historika umění Patrika Líbala **Meziválečná architektura v Dolním Posázaví.**Tento výstavní projekt se věnoval vývoji stavitelství v meziválečném období v oblasti nedaleko od Prahy, díky čemuž zde nalezneme kvalitní díla pražských i lokálních architektů. Jsou zde tedy zastoupeny významné ateliery, ale i poměrně neznámé regionální kanceláře. Výstava začíná městem Jílové a dále jsou uvedeny stavby od Davle a její pravobřežní části Sázavy, až po Hvězdonice. Vývoj architektury v tomto regionu postupoval od pozdního historismu, přes novoklasicismus, umírněnou modernu až k funkcionalismu, který zastupují objekty s plochými střechami a pásovými okny. Od 30. let se objevují romantizující stavby, blízké tvorbě Vladimíra Grégra, jehož dílo zde také nalezneme. Z hlediska typologie nejde jen o vilovou architekturu, a to jak postavenou pro trvalý nebo letní pobyt, ale i o sakrální, sportovní a bankovní stavby. Zastoupena je také funkcionalistická železniční zastávka, která stojí v Prosečnici.

S úspěchem se setkala také komorní výstava **Petr Morávek – „zlatý člověk“** věnovaná životnímu jubileu světoznámého geologa RNDr. Petra Morávka (*1936). Odborné veřejnosti je znám jako autorita v oblasti geologie, historie a těžby ložisek zlata. Je autorem, spoluautorem a editorem mnoha publikací vč. několika knižních titulů. V 60. letech byl hlavním geologem jílovských závodů Rudných dolů, který jako jediný u nás těžil a zpracovával zlaté rudy. Od konce 70. let vedl řadu projektů průzkumu českých ložisek zlata. Jako geolog pracoval i ve významných zlatonosných oblastech světa (Kanada, Maroko, Brazílie aj.). V jílovském muzeu vytvořil v roce 1995 Středisko hmotné dokumentace ložisek zlata České geologické služby, od roku 2012 pracuje jako geolog muzea – byl i hlavním autorem odborné části renovované expozice zlata.

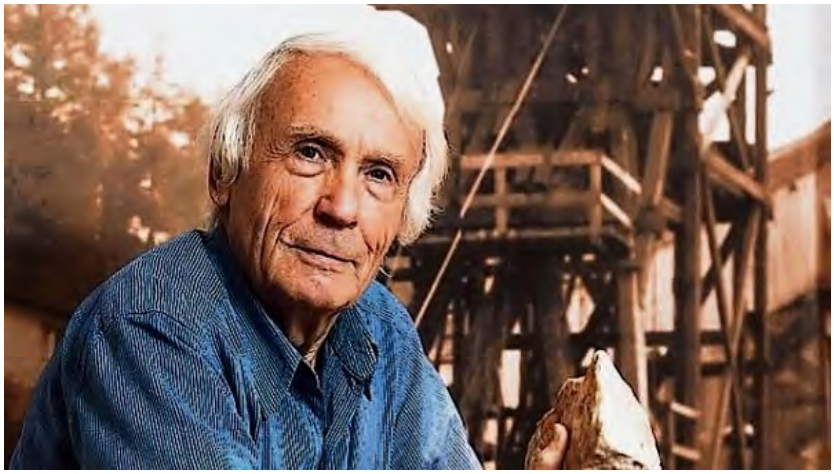

III. SPECIÁLNÍ AKCE A PROGRAMY

MUZEJNÍ AKADEMIE

Za stěžejní muzejní počin roku 2016 je možno pokládat založení Muzejní akademie. Jde o celoroční vzdělávací cyklus devíti přednášek a odborných exkurzí na vybrané lokality. Cyklus muzejní akademie byl slavnostně zahájen 25. února 2016 a hned od počátku se setkals mimořádným zájmem veřejnosti. Přihlášku do projektu podalo neuvěřitelných 90 (!)zájemců, z nichž cca 80 se pravidelně účastní jednotlivých tématických přednášek. Cyklus jsme doplnili odbornými exkurzemi na vybrané lokality (např. hradiště Šárka, hrady v Posázaví, oppidum Závist …), které též probíhají za mimořádného zájmu frekventantů akademie i dalších účastníků.

MUZEJNÍ NOC

Muzeum se v uplynulém roce připojilo k Muzejním nocím tím, žev sobotu**20. 5. 2016**uspořádalo dvě přednášky k jubileu Karla IV. a návaznosti též komentované prohlídky výstavy Karel IV. -zlato pro Korunu, vedené renomovanými odborníky z našich partnerských organizací. Jílovskou muzejní noc navštívilo na 150 spokojených návštěvníků.

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

K oslavám Dnů evropského kulturního dědictví dne **10. 9. 2016** jsme se připojilli jednak samostatným přednáškovým cyklem na téma historie těžby a zpracování zlata na Jílovsku, doplněným setkáním pamětníků hornické těžby (ukončené v Jílovém r. 1968). Dále jsme pak v průběhu celého participovali s městem na programu velkolepých oslav *Udělení městských práv Jílovému císařem Karlem IV*.

DEN KRAJE

Na Den kraje **28. 10. 2016**uspořádalo muzeum ve spolupráci se společností ARCHAIA o.p.s. celodenní historický program, v němž největší zájem návštěvníků vzbudila sokolnická vystoupení a ukázky výcviku dravců. Den kraje se zároveň stal dernieroustěžejní výstavy celé uplynulé sezóny: Karel IV. – Zlato pro Korunu. V souvislosti s tím probíhaly opět také odborně komentované prohlídky i další doprovodné programy (včetně scénických ukázek ze života Karla IV.).

IV. NÁVŠTĚVNOST

2015

návštěvnost		návštěvnost absolutně	počet výstav, kulturních akcí	
platící	Neplatící		Výstavy	kulturní akce
17803	**7254**	**25057**	**27**	**39**

2016

Návštěvnost		návštěvnost absolutně	počet výstav, kulturních akcí	
platící	neplatící		výstavy	kulturní akce
20665	**3313**	**23978**	**15**	**52**

V roce 2016 se podařilo zvýšit počet platících návštěvníků a snížit počet neplatících.

Regionální muzeum

v Jílovém u Prahy

SEZNAM AKCÍ V ROCE 2016

I. PROJEKTY MUZEA

ORA ET LABORA

Modli se a pracuj

Projekt nové multimediální historické expozice muzea v Jílovém u Prahy

K nejvýznamnějším památkám regionu Středního Povltaví, které mají bezesporu i celostátní význam patří pozůstatky benediktinského kláštera Stětí sv. Jana Křtitele na Ostrově u Davle a zaniklé středověké město v poloze Hradištko – Sekanka nad soutokem Sázavy s Vltavou. Obě lokality, vzdálené od sebe vzdušnou čarou pouze několik stovek metrů se vážou k počátkům a mocenskému vzestupu českého státu, tedy k nejstaršímu období našich dějin.

Klášter na Ostrově byl třetím nejstarším řeholním konventem v českých zemích, jeho založení v roce 999 předcházely pouze kláštery u sv. Jiří na pražském hradišti a mnišská komunita sv. biskupa Vojtěcha Slavníkovce v Břevnově.

Význam řehole a řádu sv. Benedikta z Nursie byl v době budování přemyslovského státu mimořádný. Osobnost sv. Benedikta a jeho následovníci stáli u počátků nástupu křesťanství jako nosné ideji nových státních celků, vznikajících na počátku raného středověku. Řád a jeho příslušníci byli nositeli kultury a vzdělanosti v prostředí, které se teprve začínalo christianizovat. Takto tomu bylo v celé tehdejší západní a střední Evropě a od sklonku 10. století i v Čechách. Když po roce 1000 realizoval kníže Boleslav III. založení kláštera na Ostrově, přicházejí sem řeholníci z bavorského kláštera *Niederaltaich* v čele s opatem Lambertem a jejich úkolem bylo nejen stát se apoštoly víry, ale též kolonizovat tehdy téměř nebydlený kraj kolem soutoku řek Sázavy a Vltavy. V průběhu dalších téměř pěti století je pak historie celého regionu neodmyslitelně spjata právě s Ostrovskou mnišskou komunitou.

V klášterním skriptoriu vznikají v 11. až 13. století významná literární díla, z nichž tzv. *Codex Ostroviensis* z let 1180-1204, dílo vysoké umělecké i literární hodnoty představuje pouze zachovaný zlomek. Ostrovské urbáře

z přelomu 14. a 15. století pak jsou mimořádným dokladem hmotné kultury a majetkoprávních vztahů pozdního středověku.

S klášterem je spojena i druhá lokalita, významná především z hlediska archeologie a poznání hmotné kultury doby mocenského vzestupu posledních Přemyslovců. Jedná se o pozůstatky zaniklého města, respektive tržní osady založené po polovině 13. století na ostrohu nad klášterem. Pod ochranou soutoku Sázavy s Vltavou tu vyrostlo sídliště s hektarovým tržištěm a více než 60 domy, středisko širokého kraje a centrum obchodu a prosperujících řemesel. Jeho zánik přinesly zmatky po smrti krále Přemysla Otakara II. a pustošivý vpád Braniborů roku 1278.

Na tato historicky a kulturně významná místa, národní kulturní památku Ostrovský klášter a Kulturní památku Sekanka se zaměřila nově vznikající multimediální historická expozice Regionálního muzea v Jílovém u Prahy, příspěvkové organizace Středočeského kraje.

Díky grantové pomoci Ministerstva kultury ČR, společnosti Mitsubishi Corporation a s podporou Středočeského kraje vzniká moderně pojatý projekt, který čerpá ze všech dostupných pramenů i výsledků bádání několika vědních oborů. Zároveň v nové expozici hodlá jílovské muzeum využít moderních technik i technologií v rámci přiblížení nejstarší historie regionu jak odborné, tak i nejširší veřejnosti a všem návštěvnickým věkovým kategoriím.

V časové i programové posloupnosti bude představen řád sv. Benedikta a jeho role v počátcích dějin křesťanské Evropy, doba vzniku a rozvoje řeholní komunity na Ostrově, úloha kláštera v kolonizaci jihovýchodních oblastí Středních Čech i jako nositele vzdělání a kultury. Formou patnáctiminutové filmové projekce z vizualizačního 3D programu budou představeny jednotlivé stavební fáze a podoby kláštera i vzhled sídliště na Sekance před

jeho zánikem. Tato velkoplošná projekce bude mít charakter virtuální prohlídky obou lokalit.

Na ni naváže část expozice, která v podobě hmotových rekonstrukcí v reálném měřítku i zmenšených modelech představí hmotnou kulturu a prostředí kláštera, středověkého venkovského domu i podobu sídel 13. Století. Textová a obrazová část seznámí s historií osídlení i nejstaršími sídly v Posázaví a naváže na pokračující část expozice, seznamující již s historií Jílového jako královského horního města, kterým se stalo po roce 1350.

V expozici budou zúročeny především poznatky a výsledky dlouhodobých systematických archeologických výzkumů obou lokalit. Ostrovský klášter byl zkoumán již od sklonku 19. století, nejvýznamnější etapa bádání zde proběhla ve 30. letech 20. století pod vedením Karla Gutha, v době, kdy místu hrozilo zatopení budovanou Vranskou přehradní nádrží a ukončeny byly výzkumy prozatím v 80. letech století minulého. V současné době sbírkový fond, pocházející z těchto archeologických prací, převzalo trvale do své péče právě muzeum v Jílovém.

Zkoumání sídliště na Sekance proběhlo pod vedením Miroslava Richtera na přelomu 50. a 60. let, přineslo překvapivé poznatky o kultuře a životě všedního dne druhé poloviny 13. století a stálo u počátků moderní archeologie středověku.

S historií, životem, podobou i mnohaletým zkoumáním památek Ostrovský klášter a sídliště na Sekancebude přímo v terénu návštěvníky seznamovat naučná stezka, vznikající současně v současnosti jako externí část a přirozené pokračování nové stálé expozice. V 10-ti zastaveních formou informačních panelů provede zájemce od vstupu do opevněného areálu zaniklého městečka okolo pozůstatků jeho staveb a upozorní i na další zajímavé okolnosti, jakými jsou například cestování a komunikační síť ve středověkých Čechách či osobnosti naší archeologie podílející se na zdejších výzkumech. Trasa stezky bude pokračovat na soutok Sázavy s Vltavou, odkud lze při zajištění převozu pokračovat k dalším infopanelům stezky, umístěným přímo v areálu kláštera, mezi jeho archeologicky odkrytými a zakonzervovanými pozůstatky. Poslední panel bude umístěn u kostela sv. Kiliána na levém břehu Vltavy v místní části Davle-Kilián a seznámí s historií této v jádru románsko-gotické svatyně, která je jako jediná v Čechách zasvěcena tomuto patronovi. Texty všech informačních tabulí budou doplněny fotografickými vizualizacemi z 3D rekonstrukce a pokusí se ukázat reálný pohled na památky, jaký by se z míst jednotlivých zastavení naskytl středověkému poutníkovi.

II. Propagace muzea

REGIONÁLNÍ MUZEUM V JÍLOVÉM U PRAHY		
monitoring médií v termínu 01.01. - 31.12.2016		
TELEVIZE		
ČT1	03.04.2016	Toulavá kamera
ČT1	04.09.2016	Toulavá kamera
ČT-Ireporter	03.05.2016	upoutávka na výstavu Karel IV.
ČT24	09.07.2016	Náš Karel IV.
ČT24	20.07.2016	upoutávka na muzejní noc
ČT24	09.09.2016	Historie CS
TV Baranndov	20.12.2016	hlavní zprávy - reportáž - Retro vánoce
ROZHLAS		
Český rozhlas	16.04.2016	upoutávka na vernisáže výstav Orchideje a Pozdravy z podzemí
Český rozhlas	30.04.2016	příprava výstavy Karel IV.
Český rozhlas	07.05.2016	reportáž o výstavě Karel IV.
Český rozhlas	23.07.2016	Dobré ráno s dvojkou - tip na výlet - muzeum Jílové
Český rozhlas	09.11.2016	rozhovor s J. Viznerem o historické expozici v muzeu
Český rozhlas	28.10.2016	upoutávka na Den kraje
Country radio	21.06.2016	upoutávka na muzejní potlach a výstavu Karel IV.
radio Blaník	27.09.2016	upoutávka na Den kraje
radio Blaník	28.11.2016	upoutávka na výstavu Retro vánoce + Dárci
radio Region	15.12.2016	rozhovor s autorkou výstavy Retro vánoce
Internetové zpravodasjství		
deník ČtiDoma	06.01.2016	Šárka Juřinová v jílovském muzeu oživí podzemí a archeologii
deník ČtiDoma	13.01.2016	Historická muzejní akademie v Jílovém u Prahy
deník ČtiDoma	26.01.2016	700 výročí narození Karla IV.: co se chystá ve středních Čechách
deník ČtiDoma	09.04.2016	Řezbářova noční můra: Zeman znovu prezidentem
deník ČtiDoma	07.05.2016	Císařská koruna a život doby Karla IV. k vidění v Jílovém
deník ČtiDoma	08.05.2016	Jílové oslavilo císařovi sedmisté narozeniny velkolepě

deník ČtiDoma	12.05.2016	Unikátní archeologické soubory doby Karla IV. vznikly z nadšení
deník ČtiDoma	26.10.2016	Znáte Jílové u Prahy? Město plné zlata se nachází poblíž Posázavského pacifiku
OPS Posázaví.cz	31.10.2016	Projekt Ora et Labora připomene místa spojená s počátky českých dějin
ProPamátky.cz	8.11.2016	Projekt Ora et Labora Regionálního muzea v Jílovém
Novinky.cz	11.11.2016	Čtyřsetletý jílovský poklad. Jílovští ochotníci a pěvecký sbor Homonculí připomenou příběh koledy
Idnes	7.12.2016	Retro vánoce. Připomeňte si, jak se dříve slavily svátky (+video)
TISK		
Zpravodaj-Posázaví	1/2016	Novou ředitelkou Regionálního muzea v Jílovém je Šárka Juřinová
Zpravodaj-Posázaví	1/2016	Jílové : Zlato pro Korunu českou
Zpravodaj-Posázaví	2/2016	Petr Morávek: V zajetí zlata
Právo	31.03.	Středočeské památky oslaví výročí od narození otce vlasti
Středočech	Květen	V Jílovém připomenou osobnost Karla IV.
Psárský zpravodaj	Duben	upoutávka na výstavu Karel IV.
Středočeské střípky	Duben	Regionální muzeum Jílové u Prahy: Zlato pro korunu
Zpravodaj Krňan	Květen	Sekanka - Pompeje nad soutokem Vltavy a Sázavy
Zpravodaj Krňan	Květen	Krňany v době nového letopočtu - rozhovor s J. Viznerem
Zpravodaj Krňan	Květen	Rozloučení s císařskou korunou v duchu doby Karla IV.
Literární noviny	Červen	Regionální muzeum Jílové u Prahy
Středočeské střípky	Říjen	Den kraje v Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy
Respekt 45 Panel plus (časopis)	7.11.2016 1.12.2016	Baronka pod kočárem-rozhovor V. Kucrová Keramika 13x jinak - info o výstavě
Středočeské střípky	1.12.2016	Muzeum v Jílovém připomene místa spojená s českými dějinami
Zpravodaj-Posázaví	3/2016	Projekt ORA ET LABORA připomene místa spojená s počátky českých dějin

- **TISKOVÉ ZPRÁVY**

Regionální muzeum v Jílovém bude vzpomínat na Karla IV. výstavou Zlato pro Korunu

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy připomene prostřednictvím výstav, přednášek, besed i dětských tvůrčích dílen jednoho z nejvýznamnějších panovníků vrcholného středověku Karla IV., od jehož narození letos uplyne 700 let a s jehož jménem je toto královské horní město úzce spjato. Prodejem zlata ze zdejších dolů získával král český a císař římský peníze na své korunovace, stavby i cesty.

„Za vlády Karla IV. vrcholila těžba v jílovských dolech. Bylo zde získáno téměř 11 tun zlata a z těchto prostředků panovník financoval veškeré své aktivity. Řečeno s nadsázkou bylo Jílové takovou jeho bankou," řekla ředitelka Regionálního muzea v Jílovém Šárka Juřinová. Bez jílovské zlaté pokladnice by se podle ní zřejmě tak rychle a kvalitně nepostavily Karlův most, Karlštejn nebo Nové Město pražské. Nebýt jílovského zlata, nestálo by ani pražské Karolinum, které postavil a věnoval Karlově univerzitě jílovský těžař Jan Rotlev.

Vzpomínkové akce začnou v dubnu menší výstavou o hradech Karla IV. v Čechách a v Německu. Stěžejní expozicí pak bude výstava „Zlato pro Korunu", která začne 7. května a potrvá do 30. října. „Vzhledem k dlouholeté a výborně fungující spolupráci s archeologickou společností Archaia chceme výstavu postavit na hmotné kultuře, na dobových artefaktech. Představíme život všedního dne za doby Karla IV.," uvedl autor libreta Jan Vizner. Součástí expozice budou rekonstrukce šlechtické domácnosti, selské jizby, klášterního skriptoria nebo tesařské dílny. Dobu Karla IV. návštěvníkům ukáží v modelech, obrazových rekonstrukcích či fotografiích.

Hlavním exponátem výstavy bude replika císařské koruny, kterou vlastní Středočeský kraj. „Jedná se o repliku originálu uloženého ve vídeňském Hofburgu, který podle rakouského zákona nesmí koruna nikdy opustit. Byla povolena výroba pouze tří jejích replik, ta česká je poslední a žádná další už nevznikne," dodal Jan Vizner. Další část výstavy, věnovanou jílovskému zlatu, připravil odborník na středověkou těžbu Petr Morávek. „Ve spolupráci s dalšími odborníky, historiky a archeology se budeme snažit přiblížit dobu Karla IV. ve vztahu k dolnímu Posázaví, a to prostřednictvím významných osobností. Ať už se bude jednat o zmíněného Jana Rotleva nebo o Ondřeje z Dubé, biskupa Jetřicha z Portic finančníka FrányRokycanera nebo Karlova osobního přítele a blízkého rádce Jana z Hardeka, tehdejšího majitele hradu Kostelec," prozradil Jan Vizner.

Poprvé bude na výstavě veřejnosti představeno 16 kreseb pohřebních štítů Karla IV., které byly neseny při panovníkově pohřbu na korouhvích jako znaky zemí, kterým vládl nebo nad kterými měl patronát. Dalším zajímavým exponátem bude kopie sochy sv. Jiří z nádvoří Pražského hradu, kterou nechal vyrobit prezident Tomáš Garrigue Masaryk jako svatební dar generálovi Maurici Pellému a Jarmile Braunerové. „Je to předmět z depozitáře jílovského muzea, který bude v Jílovém prvně ukázán veřejnosti," dodal Jan Vizner.

Podobná výstava se podle něj připravuje jeden až dva roky, jílovské muzeum na to ale mělo podstatně méně času. „Využili jsme skutečnosti, že do čela muzea nastoupila nová ředitelka, která náš nápad všestranně podpořila, takže jsme s přípravami začali v teoretické rovině loni v říjnu. Od ledna pak pracujeme velice intenzivně. Máme libreto, uzavřeli jsme smlouvy o zápůjčkách, získali jsme odborné spolupracovníky, především z řad výtvarníků," popsal Jan Vizner.

Vernisáž výstavy 7. května bude spojena s Muzejní nocí, která nabídne celodenní program s šermíři, lazebnicemi, hudci, krčmami a ohňovou show. V podobném duchu se ponese i říjnová derniéra, která bude součástí Dne Středočeského kraje. V rámci doprovodného programu výstavy se uskuteční akce pro celé rodiny, dětské tvořivé dílny nebo odborné přednášky.

Jaroslava Tůmová, PR Posázaví

Kontakt pro další informace: Jan Vizner, tel.: 731 927 101, e-mail: vizner.2012@seznam.cz

Projekt Ora et labora připomene místa spojená s počátky českých dějin

Seznámit přístupnou formou širokou i odbornou veřejnost s mimořádně významnými lokalitami souvisejícími s počátky českých dějin a rozvojem regionu dolního Posázaví je cílem projektu Ora et labora (Modli se a pracuj), který připravilo Regionální muzeum v Jílovém u Prahy. Naučnou stezkou spojí benediktinský Ostrovský klášter na soutoku Vltavy a Sázavy u Davle se zaniklým středověkým městem Sekanka. Součástí projektu bude 3D model, který obě historická místa přiblíží návštěvníkům formou virtuální prohlídky. Projekt je financován z grantového daru společnosti Mitsubischicorporation a bude realizován do konce března 2017.

„Ostrovský klášter u Davle nad soutokem Sázavy s Vltavou byl druhým nejstarším řeholním, mužským konventem, který zde na sklonku prvního tisíciletí našeho letopočtu založil kníže Boleslav II. a uvedl sem řádovou komunitu benediktinů. Po dalších bezmála pět století pak tento klášter významně ovlivnil vývoj a rozvoj osídlení, stál u vzniku a založení mnohých obcí a byl hospodářským i kulturním centrem oblasti.Ve druhé polovině 13. století bylo nad klášterem založeno řemeslnické městečko, jehož rozsah i stavební podobu odkryly systematické archeologické výzkumy v 50. a 60. letech 20. století.Obě lokality ale začaly neprávem upadat v zapomnění," říká vedoucí projektu a autor libreta Jan Vizner. Projekt Ora et labora připomíná svým názvem motto řádu svatého Benedikta, který je nejstarším existujícím mnišským řádem západního křesťanství.

Ředitelka Regionálního muzea v Jílovém u Prahy Šárka Juřinová uvedla, že muzeum se na Ostrovský klášter a Sekanku snažilo už dříve upozornit drobnými projekty, které připravilo ve spolupráci se společností Mezi řekami, z.s. Ohlas na ně byl mimořádný, stejně jako na INFO sešit Sekanka – Pompeje nad soutokem Vltavy a Sázavy, který se zabývá historií i stavebním vývojem obou památných míst a který letos vydala společnost Mezi řekami, z.s.

V rámci projektu Ora et labora vznikne naučná stezka ze Sekanky na Ostrov a ke kostelu sv. Kiliána, který byl historicky součástí širšího klášterního komplexu. Na stezce bude deset informačních panelů, které slovem i obrazem seznámí návštěvníka s historickou podobou míst, na která přichází, s jejich dějinami a s výsledky archeologických průzkumů.Součástí každého panelu bude velkoplošný snímek s vizualizací, který ukáže, jaký pohled se v tomto místě návštěvníkovi naskytl před staletími.V rámci projektu vznikne 3D model obou lokalit, který představí klášter i zaniklé město formou virtuální prohlídky – projekce bude ke zhlédnutí v Regionálním muzeu v Jílovém.

Prvních pět informačních panelů bude umístěno přímo v místech zaniklého města Sekanka, Návštěvníci se jejich prostřednictvím seznámí s historií, životem i dramatickým zánikem sídla, s jeho podobou, vzhledem a účelem jednotlivých staveb, s archeologickými nálezy i s historií bádání v této lokalitě, jejíž průzkum stál u zrodu moderní archeologie středověku. Šestý panel bude u cesty tesané ve skále, kterou lze sestoupit k soutoku Sázavy s Vltavou a která dala celé lokalitě nynější jméno. Návštěvníka informuje o ostrožně nad soutokem jako důležitém komunikačním uzlu a o podobách cestování ve středověku.Další tři panely

budou umístěny v areálu ostrova sv. Jana u Davle, a to v prostoru rekonstruovaných a konzervovaných pozůstatků základů kláštera. Výpravnou formou předvedou stavebně historický vývoj celého areálu, seznámí s životem řeholní komunity a s jeho pravidly, s dějinami řádu sv. Benedikta a jeho významem v raném a vrcholném středověku a předvedou i literární činnost a díla, která na Ostrově vznikala. Obrazová část ukáže iluminace zdejších rukopisů, významné nálezy, náhrobky opatů uložené v lapidáriu Národního muzea a formou 3D vizualizací podobu kláštera v jednotlivých stavebních etapách. Poslední panel bude umístěn u státní silnice poblíž kostela sv. Kiliána, významné církevní stavby složitého stavebního vývoje, která je jediná tohoto patrocinia v celé České republice. Kromě těchto okolností panel připomene také historii městysu Davle a zdejší středověké latinské školy, která stávala u svatokiliánského chrámu.

Benediktinský klášter sv. Jana Křtitele na Ostrově u Davle je třetím nejstarším řeholním domem v Čechách a druhým mužským konventem založeným pouhé dva roky po nejstarším mužském klášteře v Břevnově. Byl vybudován na přelomu prvního a druhého tisíciletí a stál za osídlováním a rozvojem dolního Posázaví a středního Povltaví. Probošství, která měl po celých Čechách, byla nositeli vzdělanosti. Kulturní úlohu Ostrovského kláštera podtrhuje celá řada významných iluminovaných rukopisů vznikajících v klášterních skriptoriích. Úlohu kláštera jako významné architektonické dominanty dokumentují výsledky archeologických výzkumů, díky nimž známe jak jeho románskou podobu, tak následující vrcholně gotickou přestavbu před jeho zničením husity roku 1420.

Zaniklé středověké městečko, v současnosti zvané Sekanka, je významnou lokalitou z pohledu archeologie i historie. V druhé polovině 13. století bylo významným centrem, které nemělo v širokém okolí obdoby, neboť nedaleké Jílové bylo tehdy pouhou malou hornickou osadou. Předpokládá se, že za vznikem Sekanky stál Ostrovský klášter; nabízí se ale také myšlenka, že by jejím zakladatelem mohl být přímo český král, a že by tedy mohla být jedním z mnoha pokusů Přemysla Otakara II. o založení dalšího královského města. Pro archeologii je to lokalita prvořadého významu, neboť výzkum, který zde pro Archeologický ústav ČSAV v 50. a 60. letech 20. století prováděl Miroslav Richter, stál u základů moderní archeologie středověku.

Garantem projektu Ora et labora je Národní muzeum, jeho partnery jsou Archeologický ústav AV ČR a Archaia o.p.s. – společnost pro ochranu historického dědictví, společnost Mezi řekami, z.s., Posázaví o.p.s. a další státní i soukromé instituce a jednotlivci. Projekt je realizován s podporou Středočeského kraje.

Jaroslava Tůmová, PR Posázaví

Kontakt pro další informace:
Mgr. Šárka Juřinová, ředitelka Regionálního muzea v Jílovém u Prahy, tel.: 723 322 861,
e-mail: reditelka@muzeumjilove.cz
Jan Vizner, vedoucí projektu a autor libreta, tel.: 731 927 101,
e-mail: vizner.2012@seznam.cz

❖ ÚČAST NA VELETRZÍCH

Lysá nad Labem – veletrh cestovního ruchu 21. 4. – 24. 4 2016

Muzeumve spolupráci s OPS Posázaví vytvořilo společný propagační stánek. Spolupracovník muzea Jan Vizner na veletrhu vystoupil se dvěma přednáškami o historii těžby a zpracování zlata na Jílovsku, tedy k páteřní činnost jílovského muzea, kterou se zabývá naše hlavní stálá expozice.

Forum cestovního ruchu v Týnci nad Sázavou1. 3. 2016

Na konferenci byla představena činnost muzea a výstava Karel IV. – zlato pro Korunu.

Konference na podporu regionálního cestovního ruchu v Kutné Hoře17. 5. 2016

Geolog RNDr. Jan Váňa vystoupil s příspěvkem o těžebních štolách provozovaných muzeem.

Propagace v rámci regionu probíhala nadále především ve spolupráci s organizacemi OPS Posázaví a společností Mezi řekami, dále s městem Jílové u Prahy a městysem Vrané nad Vltavou, městskou částí Praha 5 a dalšími partnery. Mezi nejúspěšnější akce se zařadilo vydání a pokřtění publikace Sekanka – Pompeje nad soutokem Vltavy a Sázavy. Ve spolupráci se společností Mezi řekami bylo na toto téma uspořádáno několik dalších kulturních akcí a přednášek, které se setkaly s mimořádným zájmem široké veřejnosti. Muzeum, má též smluvně uzavřenou spolupráci s projektem Nalaďte se na střední Čechy. Samozřejmostí je pak propagace na www stránkách muzea a muzejním facebooku.

III. KONFERENČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

ÚČAST NA SEMINÁŘÍCH A KONFERENCÍCH

- **Kolokvium Archeologické výzkumy v Čechách 2016** 5. 4. – 6. 4. 2016 v Národním muzeu. Prezentace výsledků archeologických výzkumů v roce 2015

- **Seminář muzejních pracovníků v Oblastním muzeu v Mostě** 25. 5. – 27. 5. 2016
  Příspěvky na téma archeologických nálezů v muzejních sbírkách a jejich evidence a odborné exkurze na vybrané lokality v regionu mostecka.

- **Stříbrná Jihlava** 6. 10. – 8. 10. 2016
  Příspěvky na téma historie těžby a hornictví v Evropě.

- **Nerastné suroviny v 21. storočí – Prieskum, výskum. Ťažba, dopady**
  Konference při príležitosti jubilea Prof. Martina Chovana a Dr. Pavla Bača
  Příspěvek RNDr. Petra Morávka – Kam zmizelo české zlato

- **107. ročník Hornického semináře**8. 12. 2016 v Národním technickém muzeu

  - *500. výročí Jáchymova* (stříbrného nálomu na žíle Fundgrubner)

  - *300 let Hornicko-geologické fakulty VŠB*, která byla založena v roce 1716 jako Hornické učiliště v Jáchymově

  - *70 let založení státního podniku Diamo* (Jáchymovské doly n.p., Československý uranový průmysl n.p.).

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Muzeum vydává jednotlivé články k činnosti muzea a aktuálním výstavám průběžně v regionálním tisku (viz přehled tisku).

Muzeum vydalo ve spolupráci se společností Mezi řekami velmi úspěšnou publikaci **Sekanka – Pompeje nad soutokem Vltavy a Sázavy**. Publikace je v současné době vyprodána a muzeum se společností Mezi řekami chystá dotisk.

IV. SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI INSTITUCEMI

Karlova univerzita

- v roce 2016 byla uzavřena smlouva o spolupráci mezi muzeem a FF UK Archeologie pravěku a středověku (13.04.2016)
- v roce 2016 byla uzavřena smlouva o spolupráci mezi muzeem a Ústavem pro archeologiio muzejní praxi studentů
- archiv Karlovy univerzity umožnil muzejním pracovníkům Mgr. Šárce Juřinové a RNDr. Petru Morávkovi studovat originální pečetidlo Karlovy univerzity v souvislosti s pečetidlem města Jílového.

Národní muzeum – v roce 2016 byla podepsaná smlouva o spolupráci na projektu ORA ET LABORA (20.09.2016)

Archaia o.p.s. – muzeum spolupracuje se společností Archaia při akcích pro veřejnost v Archeologickém parku Liboc.
Společnost Archaia poskytla programovou náplň pro muzejní akci Den středočeského kraje, na níž získala dotaci z Fondu hejtmana a personálně doplnila programovou nabídku jílovské Muzejní akademie.
Archaia se odborně a technicky (včetně zápůjčky archeologického sbírkového fondu) podílela na realizaci výstavy Karel IV. - Zlato pro Korunu
Muzeum se podílelo na archeologických výzkumech společnosti Archaia v regionu „Jílovsko".
Obě organizace se vzájemně propagují.

Státní oblastní archiv se sídlem v Dobřichovicích – navázána spolupráce s ředitelem PhDr. Jaroslavem Šulzem a ředitelkou muzea Mgr. Šárkou Juřinovou při společném bádání o pečetidle města Jílového. Archiv v Dobřichovicích slouží i jako poradní orgán ohledně spisové služby.

Státní oblastní archiv v Praze, Oblastní muzeum Praha-východ, Městské muzeum v Čelákovicích a Regionální muzeum v Jílovém uzavřeli smlouvu o spolupráci při vydávání tištěného sborníku „Studie a zprávy. Historický sborník pražského okolí"

Centrum medievistických studií akademie věd České republiky – spolupráce s profesorem Petrem Sommerem na projektu muzea ORA ET LABORA.

Česká geologická služba – muzeum poskytuje badatelnu a prostory pro odbornou literaturu. Dne 29.09.2016 proběhlo v muzeu zasedání Českého geologického ústavu.

Spolek bibliofilů – muzeum poskytuje prostory pro uložení odborných publikací.

Oblastní muzeum Praha – východ, p.o. – spolupráce při výstavě Karel IV. konané v Oblastním muzeu Praha – východ.

Institut pro památky a kulturu, o.p.s. – mediální partnerství s portálem PROPAMÁTKY v rámci projektu Ora et labora

Město Jílové - muzeum spolupracovalo s městem na řadě kulturních akcí. Muzeum má s městem Jílové uzavřenou Rámcovou smlouvu o spolupráci ze dne 25.02.20111

13.02.2016 – Masopust
19.03.2016 – Velikonoční předvádění
23.04.2016 – Brány památek dokořán
10.09.2016 – Dny evropského dědictví
28.10.2016 – Den středočeského kraje
26.11.2016 – Vánoční předvádění

Noviny města Jílového pravidelně zdarma poskytují velkorysý prostor pro propagaci muzea – články, aktuality, kalendář akcí atd.

Muzeum ve svých prostorách provozuje městské informační centrum.

Hasičský záchranný sbor Jílové – členové hasičského sboru spolupracují s muzeem při mimořádných událostech a v případě potřeby zdarma zapůjčili speciální techniku např. profesionální odvlhčovače. Muzeum Hasičskému sboru poskytuje prostory zasedacího sálu v konírně.

Městská knihovna – zaměstnanci muzea pravidelně spolupracují na pasování čtenářů a zajišťují odborné přednášky pro veřejnost.

Mezi řekami – společnost Mezi řekami a muzeum vydalo úspěšnou publikaci Pompeje nad soutokem Sázavy a Vltavy. Zaměstnanci se podílejí na řadě kulturních akcí a přednášek společnosti Mezi řekami. V závěru roku byl zahájen společný projekt ORA ET LABORA – vytvoření naučné stezky na lokalitu Sekanka a benediktinský klášter na Ostrově u Davle a renovace historické expozice v prostorách muzea.

Ops Posázaví – spolupráce spočívá především v propagaci muzea. OPS Posázaví zajišťuje pro muzeum tiskové zprávy, propagaci v regionálním tisku a

poradenskou činnost ohledně dotací. Muzeum poskytlo prostory pro zasedání informačních center, které organizuje OPS Posázaví. Organizace dále zdarma zapůjčila modely hradů Týnce a Kostelce nad Sázavou na výstavu Karel IV.

Římsko katolická fara Jílové – farář opat Kryštof Henrych poskytl prostory kostela pro koncertní vystoupení skupiny Cantabo Domino v rámci vernisáže výstavy Karel IV. Dále farář zapůjčuje sutany a další kostýmy pro potřeby muzea.

Husitská církev Jílové – farář Mgr. Lubomír Polinský poskytl originální plány husitského kostela v Jílovém a další materiály, podle nichž nechalo muzeum zhotovit model kostela.

Mateřské centrum Permoníček – mateřské centrum spolupracuje s muzeem při muzejních akcích a zajišťuje tvořivé dílničky pro nejmenší děti.

Montanika – sdružení Montanika provozuje štolu sv. Václava v Jílovém a spolupracuje při provozu muzejních štol. Montanika zajišťuje příslušnou legislativu nutnou k provozu důlních děl a poskytuje funkci závodního, který provádí pravidelné kontroly stavu štol z hlediska bezpečnosti.

Hrad Týnec nad Sázavou – zaměstnanci muzea spolupracují při akcích na hradě Týnci např. Muzejní noc, Týnecký střep apod.

Základní umělecká škola Vrané nad Vltavou – umělecká škola zajišťuje výtvarné dílny pro děti v muzeu. Společně proběhl úspěšný „hapening“ pro rodiny Otci vlasti k narozeninám.

Povodí Vltava – pro muzeum příležitostně zajišťuje lodní přepravu z Davle na benediktinský klášter na ostrově.

Okrašlovací spolek v Jílovém – muzeum poskytuje prostory pro valné hromady spolku. Spolek se podílí na údržbě naučných stezek Jílovské zlaté doly provozovaných muzeem a dalších památek v nejbližším regionu.

Restaurace Florian – stylové pohostinské zařízení poskytuje muzeu reprezentativní salonek pro pořádání muzejních akcí a zasedání. Majitel restaurace spolupracuje při výstavách a historických akcích muzea, pro něž zdarma zapůjčuje repliky historického nábytku a inventáře.

SOU potravinářské v Jílovém u Prahy – pravidelně probíhají ukázky výroby tradičních čokoládových pralinek v prostorách muzea. Učiliště dále zajišťuje cateringové služby při významnějších vernisážích.

Muzeum zajistilo praxi studentům:
FF UK Archeologie pravěku a středověku, Praha
FF UK Ústav pro klasickou archeologii, Praha
Střední škola a vyšší odborná škola cestovního ruchu, České Budějovice
Střední odborné učiliště služeb, Praha 9

27.01.2017
Mgr. Šárka Juřinová